

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА:
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА
ПРАКТИКИ

МАТЕРІАЛИ
ВОСЬМОЇ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

Одеса
Видавець Бондаренко М. О.
2019

УДК 334.716 (043.2)
Е 40

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції з незначною загальною правкою укладачів

Укладачі – науковці кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності Одеського національного економічного університету:

Янковий О. Г. – доктор економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України;

Семенова В. Г. – доктор економічних наук, професор;

Єгунов Ю. А. – кандидат економічних наук, доцент;

Дегтярєва О. О. – кандидат економічних наук, доцент;

Кошельок Г. В. – кандидат економічних наук, доцент;

Бабій О. М. – кандидат економічних наук, доцент;

Танасюк І. М. – кандидат економічних наук, доцент;

Літвінова В. О. – кандидат економічних наук, доцент.

Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики:

Е 40 Матеріали восьмої міжнар. наук.-практ. конф., 13-14 вересня 2019 р. – Одеса: Бондаренко М. О., 2019. – 294 с.

ISBN 978-617-7829-02-6

Для студентів економічних спеціальностей, викладачів, аспірантів і докторантів вищих навчальних закладів, підприємців і працівників управлінської діяльності підприємств та організацій

УДК 334.716 (043.2)

ISBN 978-617-7829-02-6

© Одеський національний економічний університет, 2019

Черненко С.М.	Особливості соціального спрямування інноваційної політики України	101
Чухраєва Н.М.	Особливості інвестиційно-інноваційної діяльності українських підприємств в сучасних умовах	103
Богущька О.А.	Краудінвестинг як альтернативне джерело фінансування інвестиційних проектів підприємств	105
Македон Г.М.	Перспективи використання зернових ф'ючерсів сільськогосподарськими підприємствами України	107
Шкригун В.Л., Хазанова Н.М., Шкригун Ю.О. Ivanova A.G.	Теоретичні засади інноваційно-інвестиційного розвитку в сучасних умовах	109
Піддубна В.Г.	Investment potential as the basis of investment activity of machine-building enterprises Управління ризиками інноваційного циклу банківських продуктів	111 113

3. СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Баранник Л.Б.	Стратегія розвитку підприємства в умовах податкових новацій: зарубіжний досвід	115
Гавкалова Н.Л., Прохорова В.В. Карлова О.А.	Теоретико-методичні аспекти формування стратегії ефективного менеджменту підприємства Стратегічні підходи в плануванні розвитку підприємства теплоенергетики	117 119
Karpenko L.	The methodological platform of process modelling of enterprises international strategies	121
Самофатова В.А.	Організаційно-економічний механізм сталого та інклюзивного розвитку підприємств агропродовольчої сфери	123
Партин Г.О., Загородній А.Г. Довбня С.Б., Чабанець Т.М.	Інформаційне забезпечення стратегічного управління витратами підприємства Комплексний механізм стратегічної діагностики	125 127
Єфремова Н.Ф., Коваленко О.В. Николюк О.М., Пивовар П.В., Мартинчук І.В. Павленчик А.О.	Роль людського капіталу в реалізації стратегії конкурентоспроможності підприємства Сутність економічної категорії «гнучкість бізнес-системи» Парадигма застосування маркетингового інструментарію в умовах стратегії провадження успішного бізнесу	129 131 133
Пилипенко Л.М., Тивончук О.І. Поленкова М.В.	Нефінансова звітність як інструмент досягнення цілей сталого розвитку Start-up – нематеріальний актив стратегічного розвитку підприємства	135 137
Ситник О.Ю.	Налагодження соціального діалогу як запорука підвищення трудових ресурсного потенціалу	139
Смутчак З.В.	Проблема трудової міграції в контексті стратегічного розвитку підприємства	141
Танасюк І.М.	Реалізація стратегії підприємства в умовах організаційного розвитку	143

Самофатова В.А.

д.е.н., професор

Одеська національна академія харчових технологій (Україна)

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ СТАЛОГО ТА ІНКЛЮЗИВНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ

В умовах сучасної економіки одним з актуальних питань для керівників підприємств є формування організаційно-економічного механізму, що здатний забезпечити ефективність і конкурентоспроможність їх виробництв.

Найновіша ідея організаційно-економічного механізму сформульована Лео Гурвіцем, Роджером Майерсоном та Еріком Маскіним, яким у 2007 р. присуджена Нобелівська премія з економіки за внесок у теорію економічних механізмів. Організаційно-економічний механізм за Лео Гурвіцом задає множину виборів економічних суб'єктів, кожний із яких пов'язується з певним результатом [1, с. 143].

Процеси глобалізації, висока конкуренція на ринках аграрної та продовольчої продукції та сучасні досягнення науки змінили вектор розвитку економіки та організації агропродовольчої сфери (АПС).

Базові принципи, зумовлені євроінтеграційною стратегією України є наступні:

- розумного зростання: зростання економіки, яке ґрунтується на знаннях та інноваціях;
- сталою (збалансованою) зростання: сприяння найефективнішому використанню ресурсів, розвитку екологічної та конкурентоспроможної економіки;
- інклюзивного (всеохоплюючого) зростання: стимулювання економіки з високим рівнем зайнятості заради соціальної та територіальної згуртованості.

Концепція сталою та інклюзивного розвитку є взаємодоповнюючими та торкаються усіх її складових та виконуваних функцій. Сталий розвиток формує фундамент для інклюзивного розвитку. Зокрема, в узагальненому розумінні, інклюзивний (від англ. *inclusiveness* – залученість) є новітнім трактуванням сучасного розвитку, сутність якого полягає в необхідності посилення залучення до вирішення проблем соціально-економічного розвитку усіх верств населення й різних за статусом груп, а також включення до цього процесу усіх територій. Стосовно агропродовольчої сфери це означає, що її розвиток має забезпечуватися за рахунок підвищення ефективності і комплексного використання усіх видів ресурсів на основі впровадження інновацій, інтеграції, розумної спеціалізації та залучення населення сільської місцевості та невеликих аграрних міст до продуктивної діяльності [2, с. 12].

Орієнтація на створення валової доданої вартості у агропродовольчій сфері є вкрай актуальною для інклюзивного розвитку сільської економіки,

оскільки харчова промисловість створює робочі місця, попит на сільськогосподарську сировину призводить до диверсифікації та комерціалізації сільського господарства, підвищення доходів фермерів і створення надлишків на експорт сільськогосподарських продуктів.

Найважливішою функцією механізму забезпечення сталого та інклюзивного розвитку підприємств АПС є захист від несприятливих умов зовнішнього середовища. Організаційно-економічний механізм – це сукупність організаційних та економічних методів, спрямованих на підвищення ефективності управління розвитком підприємств агропродовольчої сфери. Імплементация кластерного розвитку в економічний простір підприємств АПС дає змогу підсилити корисний ефект від їх підприємницької та інвестиційної діяльності.

Під кластером у АПС ми розуміємо систему підприємств і організацій, що діють у сфері виробництва і реалізації продукції, пов'язаних взаємодоповнюючими технологічними ланцюгами, а також науково-освітніх, фінансових, інфраструктурних установ та органів регіонального та муніципального управління, що забезпечують їх оптимальну виробничу та інноваційну діяльність, досягнення синергетичного ефекту і високої конкурентоздатності [3, с. 71].

Стратегія розвитку кластерів добре зарекомендувала себе в усьому світі та забезпечує високу ефективність виробництва, підвищення конкурентоспроможності продукції, а, значить, і розширення ринків збуту. Уже сьогодні можна констатувати, що і в Україні існує досить багато кластерів: органічний кластер (налічує 19 учасників органічного ринку України, представників аграрних науково-навчальних закладів, логістичних компаній, органів влади), кластер агрохарчові біотехнології, агро-еколого-рекреаційний кластер «Фрумушика-Нова» і т. ін.

Створення кластерів особливо актуальне, коли реформування АПС дедалі більше торкається рівня територіальних громад, економічна самостійність яких на даному етапі розвитку підвищується, що генерує нові, більш складні завдання, які вимагають і нових шляхів розв'язання. Центром формування кластерів у АПС регіону повинні стати так звані «аграрні міста», що розташовані на території регіону у безпосередній близькості до певного агропродовольчого виробництва.

Література

1. Хоменко І. О. Організаційно-економічний механізм розвитку транспортних кластерів. *Вісник Чернігівського державного технологічного інституту*. Збірник наукових праць. Чернігів: ЧДТУ, 2012. № 3. С. 143-149.
2. Samofatova V. Strategic directions of sustainable and inclusive development of the agri-food sphere. *Економіка харчової промисловості*. 2019. № 1. С. 10-15.
3. Самофатова В. А. Процес кластеризації як базис сталого розвитку агропродовольчої сфери регіону. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». 2017. № 3. С. 79-63.